

Radovi autora s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u međunarodnim bibliografskim bazama u razdoblju od 2017. do 2022. godine

Broja radova objavljenih u znanstvenim časopisima indeksiranim u prestižnim međunarodnim bazama podataka često se koristi kao mjerilo uspješnosti njihovih autora, ali i projekata i ustanova. Polazeći od pretpostavke da način vrednovanja znanstvenih postignuća izravno utječe na istraživačku kulturu, kvalitetu i programe znanstvenih ustanova, te da rezultati vrednovanja moraju podupirati izvrsnost i osnažiti društveno povjerenje u sustav znanstvenoga istraživanja, danas se sve više govori o potrebi redefiniranja sustava vrednovanja u znanosti. Kriteriji vrednovanja i pokazatelji koji se pri tome primjenjuju trebaju biti primjereni potrebama različitih dionika i različitih namjena vrednovanja, pri čemu u obzir treba uzimati ne samo utjecaj na znanstvene procese, već i na gospodarstvo te na društvo u cjelini. U procesu vrednovanja potrebno je uvažavati razlike među disciplinama, vrstama istraživanja (npr. temeljne spram primijenjenih znanosti) i stupnjevima u znanstvenoj karijeri (npr. mladi spram starijih istraživača), ali i spremnost na otvorene oblike kolaboracije i otvoreno dijeljenje podataka, metoda i rezultata istraživanja. Metrički pokazatelji nisu isključeni niti iz takvog, redefiniranog sustava, već se zagovara njihova odgovorna primjena u kontekstu cjelokupnog sustava vrednovanja i uz uvažavanje osobnih, područnih i nacionalnih specifičnosti. S obzirom na razinu financijskih ulaganja, hrvatska znanstvena publicistička aktivnost je na visokoj razini. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu prema broju objavljenih radova u samom je vrhu među hrvatskim ustanovama, što je vidljivo i iz podataka u bibliografskim bazama Scopus i Clarivate Web of Science.

Radovi u bazi Scopus

Broj radova koje djelatnici Medicinskog fakulteta objavljuju u časopisima indeksiranim u međunarodnim bazama podataka već je godinama u stalnom porastu. Posebno je produktivna bila 2021. godina, kada je u Scopusu indeksirano rekordnih 1505 članaka povezanih s Medicinskim fakultetom. Prema trenutnim pokazateljima (1242 rada krajem studenog), izvjesno je da 2022. godina neće moći nastaviti taj trend, no to je očekivano. Tijekom 2021. godine zabilježen je trend povećanog broja objavljenih radova u više znanstvenih područja, a posebice u medicini. Uzroci su, direktno i/ili indirektno najčešće bili povezani s pandemijom – COVID-19 je bio zanimljiva i lako objavljiva tema, kako za medicinare, tako i za druge struke. A znanstvenici koji nisu sudjelovali u kovidovskom publicističkom valu, često su, udaljeni od uobičajenih dnevnih obveza, završavali „zaostale“ radove druge tematike.

U bazi Scopus tijekom 2022. godine implementirana je promjena u načinu na koji se radovi pripisuju ustanovama, pri čemu su detaljno pregledani radovi povezani s zagrebačkim Medicinskim fakultetom. Stoga, kada pretražujemo Scopus koristeći polje afilijacije, rezultat nam nudi dva seta dokumenata.

University of Zagreb School of Medicine

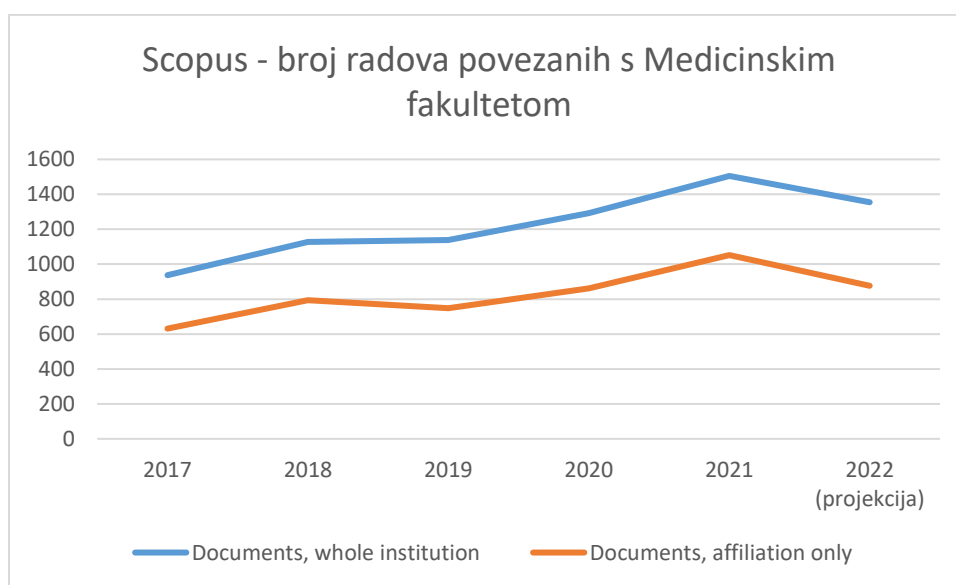
Salata 3, Zagreb
Croatia
Affiliation ID: 60006461

Other name formats: [University Of Zagreb](#) [Medicinski Fakultet Sveučilišta U Zagrebu](#) [University Of Zagreb Medical School](#) [School Of Medicine](#)
[University Of Zagreb, School Of Medicine](#) [University Of Zagreb School Of Medicine](#) [Zagreb University School Of Medicine](#) [View all](#) ▼

Documents, whole institution 26,852	Documents, affiliation only 17,124	Authors 3,783 Save to author list
---	--	---

Slika 1. Pretraživanje baze Scopus – „Affiliations“

"Documents, affiliation only" prikazuje samo one radove u kojima je barem jedan od autora potpisan adresom Medicinskog fakulteta. S druge strane - "Documents, whole institution" prikazuje sve radove koje se može dovesti u vezu s ustanovom, pa su tu uključeni primjerice i radovi u kojima s u autori naveli adrese zagrebačkih kliničkih bolnica.

Slika 2. Godišnji broj radova povezanih s Medicinskim fakultetom indeksiranih u bazi Scopus

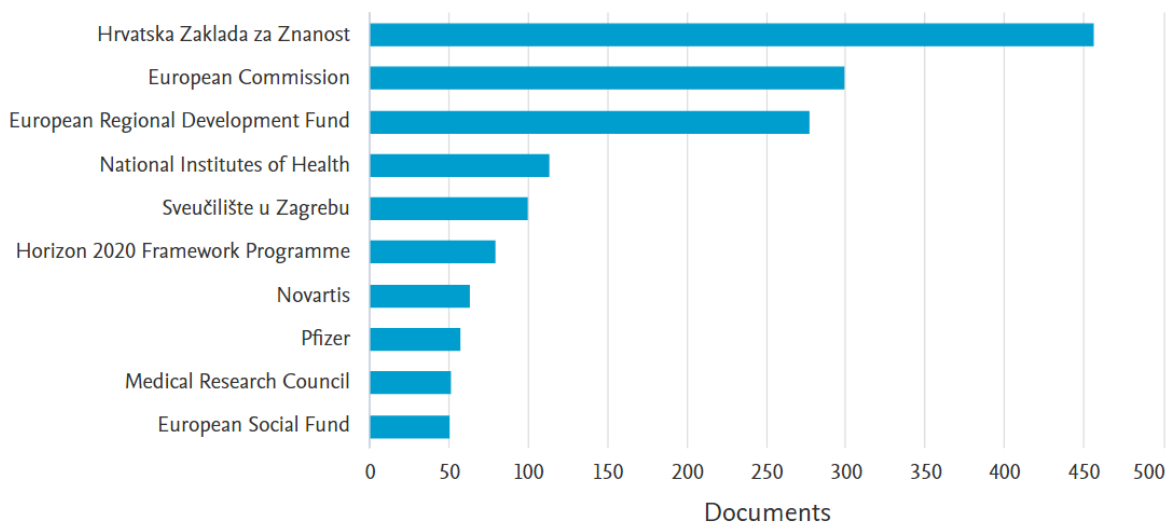
Razlika između ova dva brojčana pokazatelja je velika – iznosi 300 do 400 radova godišnje. Samo detaljnom analizom moguće je utvrditi kojim su od navedenih radova autori djelatnici našeg Fakulteta. Stoga je izuzetno važno da svi djelatnici Medicinskog fakulteta, uz svaki svoj rad, ispravno potpišu svoju matičnu ustanovu. Ako se radi o člancima na engleskom jeziku potrebno je koristiti naziv „University of Zagreb School of Medicine“. Elektronički format časopisa danas omogućava autorima unos više adresa odnosno ustanova, pa znanstvenici koji su u kumulativnom radnom odnosu više nemaju zapreka za navođenje svih svojih afilijacija. Međunarodna akreditacijska tijela i različite rang liste u izračune mogu uvrstiti samo jasne i nedvosmislene podatke, pa je važno da svi autori preuzmu odgovornost i svojim potpisom jamče povezanost rada s matičnom ustanovom.

U skladu sa svjetskim trendovima u znanstvenom izdavaštvu, i djelatnici Medicinskog fakulteta sve više radova objavljuju u otvorenom pristupu. Time povećavaju vidljivost vlastite produkcije, ali i ispunjavaju uvjete koje pred njih sve češće postavljaju financijeri istraživanja (Slika 3). Prema podacima iz Scopusa u 2017. godini udio radova dostupnih u OA bio je nešto niži od 50%, a 2022. godine čak dvije trećine radova indeksiranih u Scopusu dostupno je u otvorenom pristupu.

Više od 40% svih radova djelatnika Fakulteta objavljeno je u suradnji sa znanstvenicima izvan Hrvatske, pri čemu udio radova nastalih u suradnji sa ustanovama iz EU kontinuirano raste.

Documents by funding sponsor

Compare the document counts for up to 15 funding sponsors.

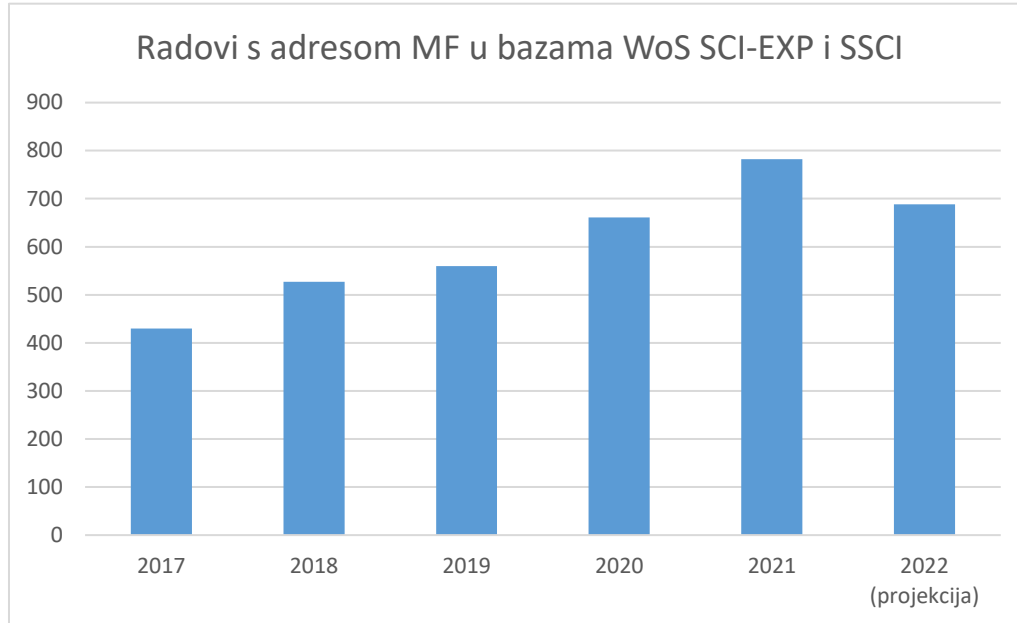

Slika 3. 10 najčešćih izvora financiranja navedenih uz radove MF u bazi Scopus (2017.-2022.g. zbirno)

Podaci iz baza Clarivate Web of Science - SCI-EXP i SSCI

Slične rezultate analize publicističke aktivnosti nalazimo i u bazama Web of Science. Za potrebe ovog članka, posebno smo analizirali najekskluzivnije baze uključene u Clarivate WoS Core Collection – Science Citation Index Expanded (SCI-EXP) i Social Sciences Citation Index (SSCI). Broj indeksiranih radova niz je godina u porastu, te 2021. godine doseže vrhunac. I u ovim bazama u 2022. godini prisutan je blagi pad, odnosno povratak na rezultate bliže 2020. godini. Do kraja godine očekujemo

između 650 i 700 radova u časopisima koji imaju pridružen JCR čimbenik utjecaja.

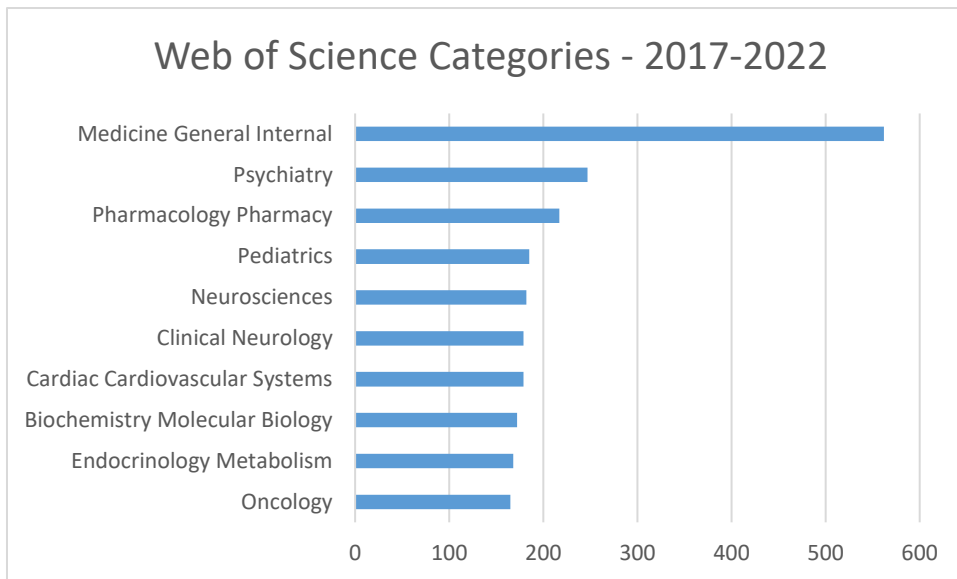

Slika 4. Godišnji broj radova s adresom Medicinskog fakulteta indeksiranih u bazama WoS SCI-EXP i SSCI

Detaljnu analizu produkcije 5 posljednjih cjelovitih godina (2017-2021) omogućuje nam s WoS-om povezana baza InCites. Od oko tri tisuće radova iz navedenog razdoblja više od 60% ih je objavljeno u časopisima rangiranim u prvoj i drugoj kvartili pripadajućih predmetnih područja (844 u JCR Q1, 949 u JCR Q2). Gotovo polovica radova nastala je kao rezultat međunarodne suradnje. Udio radova dostupnih u otvorenom pristupu u petogodišnjem razdoblju iznosi približno 60% .

Od 2017. godine naovamo, najveći broj radova indeksiranih u bazama WoS SCI-EXP i SSCI objavljen je u časopisima izdavača Elsevier (590), potom slijede Springer Nature, Wiley, Medicinska naklada i MDPI. No u posljednje dvije godine primjetno je da autori s našeg Fakulteta za objavu svojih radova sve više biraju časopise izdavača MDPI. Tako se 2021. g. brojnošću radova MDPI izjednačio s Elsevierom, a u ovoj godini potpuno preuzeo primat. Prema trenutno dostupnim podacima, čak 21% svih radova autora s Medicinskog fakulteta objavljeno je u časopisima izdavača MDPI. Ovaj trend primijećen je i u drugim zemljama regije, a budući da ne odgovara udjelu navedenog izdavača na svjetskoj razini - potiče sve više pitanja u znanstvenoj zajednici. Propulzivna izdavačka politika, umjerene cijene naknada za objavu članaka i brzina odluke o prihvatu članaka privlače mnoge autore, no brojnost objavljenih radova i recenzentski postupci izazivaju kontroverze.

Radovi od 2017. godine naovamo razvrstani su u ukupno 161 predmetno područje (Web of Science Categories), pri čemu neki časopisi pripadaju u više područja. Očekivano, najbrojniji su radovi iz najšireg područja – opće i interne medicine, a potom slijede psihijatrija, farmakologija, pedijatrija i neuroznanost.

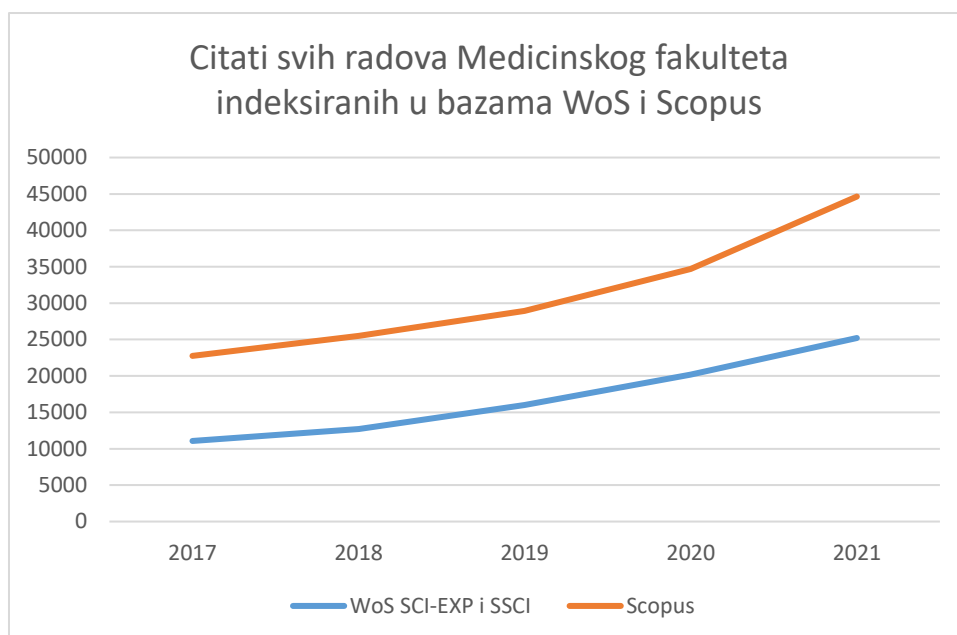

Slika 5. Radovi s Medicinskog fakulteta u bazama WoS SCI-EXP i SSCI od 2017.godine – 10 najzastupljenijih predmetnih područja

Citiranost radova s Medicinskog fakulteta

Broj citata jedan je od važnih pokazatelja utjecaja, a posredno i kvalitete objavljenih radova. Članci indeksirani u bazama WoS SCI-EXP i SSCI objavljeni u razdoblju od 2017. godine do prosinca 2022. godine prikupili su više od 44 tisuće citata (41 tisuća bez samocitata). Među njima su 52 rada klasificirana kao „Highly Cited Papers“ što znači da su među 1% najcitiranijih u vlastitom predmetnom području, te 7 „Hot Papers“ koji su među 0,1% najcitiranijih u svom predmetnom području u posljednje dvije godine.

Ako analiziramo citiranost svih radova autora s Medicinskog fakulteta, bez obzira na godinu u kojoj su objavljeni, vidljiv je pozitivan trend, kako u bazi Scopus, tako i u bazi WoS.

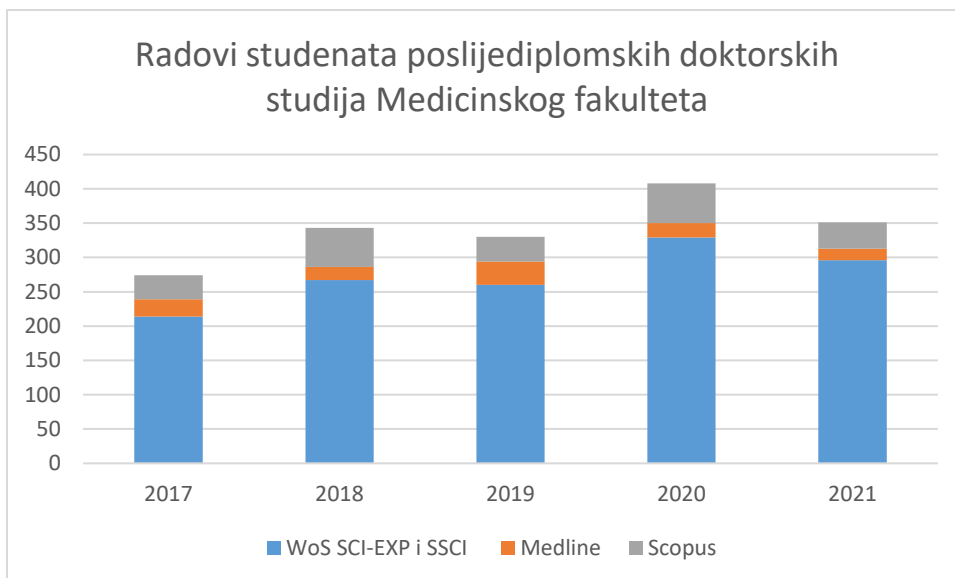

Slika 6. Citiranost korpusa radova Medicinskog fakulteta u godinama 2017. do 2021.

Radovi studenata sveučilišnih poslijediplomskih doktorskih studija pri Medicinskom fakultetu

Poslijediplomski sveučilišni doktorski studiji perjanica su djelovanja visokoškolskih ustanova. Medicinski fakultet od svojih studenata očekuje izvrsne rezultate kako u stručnom radu, tako i u znanstvenoj publicistici. Pravilnici o poslijediplomskim studijima osmišljeni su da budu poticaj studentima i njihovim mentorima za objavljivanje kvalitetnih radova. Sukladno tome, već niz godina bilježi se respektabilan broj objavljenih radova studenata poslijediplomskih studija, kao i rast broja radova koje doktorandi objavljuju u koautorstvu sa svojim mentorima.

U ovom članku donosimo prikaz temeljen na podacima koje su u *Web aplikaciju studenata poslijediplomskih studija MF-a* upisali doktorandi a verificirala Središnja medicinska knjižnica. Budući da doktorandi nisu uvijek potpuno ažurni pri unosu radova, vjerojatno je broj radova u bibliografskim bazama veći. Daljnjem podizanju kvalitete znanstvene produkcije doktoranda usmjerene su i nove upute za ocjenu doktorata nakon obrane koje posebno nagrađuju radove iz teme doktorata objavljene u najutjecajnijim časopisima (JCR Q1). Tijekom sljedećih godina sa zanimanjem ćemo pratiti učinak navedenih pravilnika.

Slika 7. Radovi upisani u *Web aplikaciju studenata poslijediplomskih studija MF-a*

Slika 8. Broj radova u koautorstvu doktoranada i njihovih mentora, upisanih u *Web aplikaciju* i indeksiranih u bazama WoS SCI-EXP i SSCI